Nº. 1855. Nº. 48.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 24 FEBRUARIJ.

Buitenland.

LONDEN den 22 februarij.

Men zegt hoe het nu zeker is dat de heeren *Gladstone*, *Sidney Herbert* en sir *J. Graham* hun ontslag, om de gisteren vermelde redenen, ingediend hebben. Volgens den *Times* zal sir *C. Wood* eerste lord der Admiraliteit, de heer *Cardwell*, thans voorzitter van het bureau van koophandel, kanselier der schatkist, de heer *Baynes* secretaris van Staat voor binnenlandsche zaken, en sir [illegible] *Grey* voorzitter van het bureau voor Indische zaken worden.

— In het Hoogerhuis, waar de Hertog van Cambridge voor het eerst na zijne terugkomst uit de Krim weder tegenwoordig was, werd dingsdag over de tweede lezing der wet tot verbetering der bestaande wet op de dienst bij het leger beraadslaagd, en had, na eenige door graaf *Ellenborough* voorgeslagene en door den Secretaris van Staat voor oorlog goedgekeurde wijzigingen, die tweede lezing plaats.

De zitting van het Lagerhuis leverde gisteren in den aanvang niets van algemeen belang op.

— De heer *Joseph Hume*, die zich sedert eene zoo lange reeks van jaren door zijne ijverige bemoeijingen als lid van het Lagerhuis onderscheiden heeft, is laatstleden dingsdag op zijn landhuis Burnley Hall, nabij Norfolk, in den ouderdom van bijna 78 jaren overleden.

— Eergisteren werd in het hôtel van de Fransche ambassade een schitterend bal gegeven, waar men nagenoeg al de leden der diplomatie en van den hoogen adel opmerkte. Ook de Prins van Nassau was een der aanzienlijke gasten.

— In de zaturdag geëindigde week zijn in deze hoofdstad 1475 sterfgevallen aangegeven, dus 280 boven het gemiddeld getal in dezelfde week der tien laatste jaren. De scherpe en aanhoudende vorst heeft hiertoe veel bijgedragen. Onder de gestorvenen waren er 62 boven de 80 jaren.

Daarentegen zijn in de vorige week 903 jongens en 912 [illegible] dus 1815 kinderen geboren, alzoo 364 boven het gemiddeld getal in dezelfde week der tien laatste jaren.

— Ten gevolge van het spoedig gedempt broodoproer te Liverpool zijn 18 personen in het verhoor geweest en 16 daarvan tot drie maanden opsluiting, met strafarbeid gepaard, veroordeeld.

— Bij het departement van Oorlog is wederom de volgende depêche van lord *Raglan* ontvangen, nog altijd aan den hertog van *Newcastle* gerigt:

„*Voor Sebastopol den 6 februarij* 1855.

„Mylord Hertog! Ik meldde uwe Genade laatstleden zaturdag, dat het weder veranderd was. De vorst was den nacht zeer fel, de thermometer teekende 13 graden en de wind was doordringend koud. Zondag was het weer zachter en gisteren hadden wij schoon weder. Heden staat de barometer lager en het laat zich aanzien dat er regen komen zal.

„Ik verheug mij te kunnen zeggen dat de officieren van gezondheid den gezondheidstoestand der manschappen over het algemeen verbeterd achten, ofschoon er geene merkbare vermindering in het getal der zieken is.

„De vijand heeft geene belangrijke bewegingen gemaakt, maar men heeft opgemerkt dat groote convooijen van wagens, hetzij met ammunitie, hetzij met levensmiddelen beladen, Sebastopol zijn binnengereden.

„Ik sluit hierin de lijst der gesneuvelden en gekwetsten tot den 4 dezer. — De luitenant-kolonel *Collingwood Dickson*, van de Koninklijke artillerie, een uitstekend officier, dien ik vroeger gelegenheid had u aan te bevelen, is den 4 dezer ligt gekwetst, terwijl hij met eenige Fransche officieren eene verkenning deed.

„Ik heb de eer, enz. (*get.*) RAGLAN."

De bij deze depêche gevoegde staat wijst, met insluiting van bovengenoemden officier, 2 gesneuvelden en 5 gekwetsten tusschen 26 januarij en 4 februarij aan.

— De ontzagchelijke toebereidselen in Engeland en Frankrijk voor den aanstaanden veld- en zeetogt gemaakt doen sommigen voorspellen dat, wordt de vrede niet spoedig gesloten, de val van Ruslands magt na verloop van zes maanden door Europa aanschouwd zal worden. Een dagblad verhaalt dienaangaande het volgende: de Engelsche uitrusting zal niet uit 100, maar uit 150 oorlogsvaartuigen bestaan, van den reusachtigen schroefdriedekker af tot de kanonneerboot en vlottende batterij toe. Frankrijk zal, van zijnen kant, 50 stoomschepen en eene landmagt van 50,000 tot 100,000 man leveren. De Fransche Regering heeft met eene groote Engelsche maatschappij een contract gesloten, tot vervoer van al de troepen en het oorlogsmaterieel van de Fransche kust naar het landingspunt in de Finlandsche golf, hetwelk de Opperbevelhebber bepalen zal. Deze schikking zal de zeemagt vrij laten in hare operatien tegen de groote vestingwerken van graniet, die voor den roem van sir *C. Napier* zoo noodlottig geweest zijn, terwijl de landtroepen den krijg in het hart van Rusland overbrengen.

— Een hier uit Weenen ontvangen brief zegt het volgende: „Uit alles wat in gewoonlijk goed onderrigte kringen is doorgedrongen, schijnt het dat indien de nu geopende wordende Weener Conferentien slechts ijdele uitzigten op eene voldoende uitkomst opleveren, zulks voornamelijk aan den weinig inschikkelijken aard der eischen van de Engelsche Regering is toe te schrijven. Men voegt daarbij dat deze eischen verder dan die van Frankrijk en Oostenrijk gaan. Deze toch wenschen in de Conferentien eene spoedige herstelling van den vrede te bevorderen, indien zulks op billijke grondslagen eenigzins mogelijk bevonden wordt; terwijl Engeland reeds nu de zucht aan den dag legt om zich het regt aan te matigen tot het voorschrijven van hardere voorwaarden aan Rusland dan de tegenwoordige staat van zaken die schijnt te billijken."

— Lord *Redcliffe* heeft te Konstantinopel eene militaire overeenkomst met den Grootvizier en den Minister voor buitenlandsche zaken geteekend, waarbij bepaald wordt dat de Turksche troepen die nu in de Krim zijn onder de bevelen van den veldmaarschalk lord *Raglan* en in soldij der Engelsche Regering staan zullen. De bekende artikelen dezer overeenkomst zijn deze: 1.° De sterkte van het Engelsch-Turksch contingent is onbepaald en zal van omstandigheden afhangen. 2.° De Turksche uniform wordt onveranderd behouden. 3.° De soldij zal dezelfde zijn als die der Engelsche troepen. 4.° De manschappen hebben volle vrijheid ten opzigte van alles wat hunne godsdienst en eeredienst betreft. En 5.° Engelsche officieren zullen bij dit leger ingelijfd mogen worden.

PARIJS den 22 februarij.

Onder het voorzitterschap des Keizers is gisteren aan het paleis der Tuileriën een langdurige Ministerraad gehouden.

De afreis des Keizers schijnt nog eenige dagen uitgesteld te wezen, doch de toebereidselen daartoe worden met kracht voortgezet. Ook wil men weten dat de geheele Keizerlijke garde naar de Krim zal vertrekken en dat die garde met 8,000 a 10,000 man zal worden versterkt.

Lord *John Russell* is eergisteren avond uit Engeland alhier aangekomen; gisteren had hij aan het ministerie van buitenlandsche zaken eene langdurige conferentie met den heer *Drouyn de Lhuys* en heden zal hij waarschijnlijk bij den Keizer [illegible]

— Men schrijft uit Teheran den 3 januarij, dat het berigt van de afzending van een Fransch gezantschap naar Perzië daar eene zeer goede uitwerking heeft te weeg gebragt, en dat den vertegenwoordiger van keizer *Napoleon* het beste onthaal wachtte.

KEULEN den 22 februarij.

De Koning van Pruissen, prins en prinses *Karel* van Pruissen en de vorstin *von Liegnitz* hebben eenige dagen geleden het atelier van professor *Kiss* te Berlijn met een bezoek vereerd, om den thans in gips voltooiden arbeid van dien beroemden kunstenaar, zijnde eene kolossale ruitergroep, Sint *Joris* met den draak voorstellende, in oogenschouw te nemen, welke voor de Parijsche wereldtentoonstelling bestemd is en door den vervaardiger in persoon derwaarts begeleid zal worden.

— Een ingezeten van Baden, die bij het Fransche vreemdenlegioen in de Krim in dienst heeft gestaan, maar nu in zijn Vaderland is teruggekeerd, bevestigt alles wat de dagbladen aangaande den erbarmelijken toestand van het Engelsch leger in genoemd schiereiland gezegd hebben, maar voegt ook daarbij hoe het met het Fransche leger niet veel beter gesteld is, en dat van het vreemdenlegioen niet alleen velen naar de Russen overloopen, maar ook nagenoeg al de overigen, als de tijd voor welken zij dienst genomen hebben verstreken is, zich niet op nieuw verbinden, maar de Krim verlaten.

— Men zegt dat vorst *Gortschakoff*, toen hij den Oostenrijkschen minister *Buol* het laatste manifest van den Czaar, wegens het doen van eene buitengewone ligting, mededeelde, daarbij gevoegd heeft dat dit niet als eene bedreiging moest worden aangemerkt, naardien zijn Meester, in het vooruitzigt van eene tegen Rusland te vormen coalitie, niet anders doen mogt dan zijne verdedigingsmiddelen daarmede in overeenkomst te brengen, maar desniettegenstaande evenzeer bereid bleef om op den grondslag der vier waarborgpunten te onderhandelen.

(*Per Telegraaf.*)
LONDEN den 23 februarij.

Bij den aanvang der zitting van het Lagerhuis heeft lord *Palmerston* gisteren kennis van de aftreding der ministers sir *J. Graham*, *Gladstone* en *Sidney Herbert* gegeven, met bijvoeging dat de redenen welke daartoe aanleiding gegeven hebben in de volgende bijeenkomst zouden worden medegedeeld. De heer *Disraeli* kwam in verzet tegen deze voorbarige oneenigheden in den boezem van een naauwelijks gevormd Kabinet.

In de vervulling der opengevallen plaatsen van de afgetreden Ministers is nog niet voorzien.

Volgens de tusschen de Regering en den heer *Roebuck* getroffen schikking is de bewuste commissie van onderzoek nu zamengesteld uit de heeren *Roebuck*, *Drummond*, *Pakington*, *Layard*, *Lindley*, *Ellice*, *Cornwall*, *Lewis*, *Ball*, *Bramston*, lord *Seymour* en den generaal *Peel*.

PETERSBURG den 21 februarij.

Volgens berigten van vorst *Menzikoff* van den 15 dezer, hadden de Russen eenige onderaardsche werken van de Franschen, welke naar de Russische verschansingen leidden, ontdekt en deels vernield, alsmede die welke tegen de Russische contra-mijnen waren aangelegd. De Russische artillerie beantwoordde het vuur des vijands met goed gevolg. Detachementen vrijwilligers bleven de Geallieerden in de loopgraven verontrusten.

Binnenland.

'SGRAVENHAGE den 23 februarij.

Z. M. heeft bij besluit van den 23 dezer tot gouverneur voor de Koninklijke akademie voor de zee- en landmagt benoemd den kolonel *J. W. Walther*, tot dusver chef voor het personeel en de militaire zaken bij het Departement van Oorlog, uit welke laatste betrekking hij, bij hetzelfde besluit, met dankzegging voor de daarin bewezen diensten, eervol is ontslagen.

— De voorstelling in den Konink. Franschen schouwburg alhier zal zaturdag den 24 dezer bestaan uit de grand-opéra *Robert le Diable*.

ROTTERDAM den 23 februarij.

Naar men van goederhand verneemt, zullen HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* der Nederlanden, bij gunstig weder, de tegen morgen aangekondigde ijsvermaken op de rivier de Maas voor deze stad met een bezoek vereeren.

Wij laten hier thans nog een nader verslag volgen omtrent het laatste gedeelte der gisteren alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad.

Nadat de heer *Boekaerts van Blokland* (den hoofdinhoud van wiens redevoering wij in het vorig nommer dezer Courant medegedeeld hebben) het woord had gevoerd tot toelichting van het voorstel der vier Raadsleden ten opzigte van den Gemeente-Architect, erlangde de heer *Obreen* het woord en zeide nagenoeg het volgende:

„Ik voor mij, Mijnheeren! kan mij niet vereenigen met het voorstel der vier Raadsleden en heb met evenveel bevreemding als leedwezen gezien dat Burgemeester en Wethouders zich daarmede vereenigd hebben. — Intusschen [illegible] Burgemeester en Wethouders voor hun eerste voorstel tot ontslag van den Gemeente-Architect, ofschoon het mij even als het en zeker ieder, die het met onze diensten wel meent, innig leed doet dat zulk een stap noodzakelijk is geworden.

In de afdeeling, waartoe ik behoorde, heb ik verklaard, dat ik in het tiental jaren, die ik de eer had in den Raad te zitten, niets dan misslagen van den Architect heb bijgewoond en als dien hoofde hoegenaamd geen vertrouwen meer in zijne kunde kon stellen, en ik was hiervan zoo overtuigd en doordrongen, dat ik het voorstel tot ontslag ter indiening gereed had, toen het van Burgemeester en Wethouders uitging.

Tegen dat ontslag verhieven zich enkele stemmen buiten deze Vergadering, heviger dan, naar mijn bescheiden oordeel, bij de mindere bekendheid met de zaak tegenover het besluit voegde. De bekende twee adressen waren daarvan het gevolg:

Het een van particulieren;

Het ander van leden der Maatschappij van schoone bouwkunde.

Die adressen hebben welligt eenigzins aanleiding tot het tegenwoordig voorstel gegeven en ik zal er daarom eenige oogenblikken bij stilstaan.

Van het eerste heb ik de namen nagegaan en met allen eerbied voor de onderteekenaars, waaronder namen voorkomen, die ik hooge achting of warme vriendschap toedraag, betwist ik aan 111 van de 112, dat zij zich op de hoogte bevinden, om in dezen, met grond Burgemeester en Wethouders of den Raad te veroordeelen.

Een hunner zonder ik uit, daar Zijd. vroeger [illegible] zitting had.

Eene zaak trok bijzonder mijne aandacht, bij het gros der adressanten beoefenen de geneeskunde en dit deed bij mij de vraag oprijzen: bestaat er welligt, door den verbazenden vooruitgang van kunsten en wetenschappen, eene mij onbekende affiniteit of verband tusschen bouwkunde en geneeskunde, tusschen kalk en steen en medicijnen?

Ik heb evenwel dit denkbeeld laten varen, daar een geacht beoefenaar dier wetenschap, in deze Vergadering, verklaard heeft, zich in deze zaak onbevoegd te rekenen. — Ware het niet dat ik mij overtuigd houde dat een aantal der adressanten het stuk geteekend hebben uit loutere vriendschap voor den Architect, dan zoude ik hunne daad, niet verschoonbaar, maar alleen aanmatigend vinden.

En nu het tweede adres der bouwkundigen. — Met alle consideratie voor hunne onbetwistbare bekwaamheden, maakt het op mij weinig indruk. — Waar de feiten spreken, doen hoogdravende volzinnen niet veel af. — De feiten zullen wij straks onderzoeken en alle certificaten van de wereld kunnen een nieuw waggelend of zwak gebouw, een nieuwen inkenden kaaimuur of eene nieuwe gescheurde brug niet hecht of solide maken.

Van al die mislukte werken kan men waarlijk wel zeggen, dat de steenen spreken.

Daarbij geloof ik niet een der geachte adressanten te kort te doen, met, tegenover hunne meening, die der heeren *Grove*, *Beijerinck*, *Conrad* of *van der Kun*, enz. te stellen. — Allen, die daar zoo uit de hoogte den staf

over het Gemeentebestuur breken, zijn daarenboven geen architecten.

Ik zie op die lijst: een *handelaar in verwwaren*, een *wijnkooper* en *assuradeur*, een *hagelfabriekant, blokmakers, loodgieters, smids, koperslagers*, zelfs *stukadoors* en *kamerbehangers*. — De 4de paragraaf op de 2de bladzijde trekt bijzonder mijne aandacht en ik verklaar er geen woord van te begrijpen. Aldaar wordt het mislukken der werken aan verkeerde organisatie der fabricage toegeschreven. Wat wordt daarmede bedoeld? Men zal toch niet willen dat de stads-timmerbaas het metselwerk, de stads-metselbaas het timmerwerk beheere.

Men heeft mij verzekerd, dat het denkbeeld der adressanten is, dat er architecten in de commissie voor de plaatselijke werken moesten zitten; maar waartoe? Waarschijnlijk om de plannen van den Architect te kunnen corrigeren en amenderen; doch hierin zoude immers de erkenning opgesloten liggen, dat die plannen correctie behoeven om te kunnen slagen. — De Architect is een groot theorist, ik geloof het gaarne, maar tusschen *praten* en *werken* is een hemelsbreed verschil. Niet zelden zijn de *volledigste* theoretici de *onhandigste* practici. Hoe menig geviërd schrijver over de opleiding der jeugd was zelfs niet in staat zijne eigene kinderen behoorlijk op te voeden!

Het geldt hier daarenboven geen leerstoel in de schoone bouwkunde. Ware dat het geval, dan zoude ik geheel instemmen met het denkbeeld der adressanten, dat wij groot onregt deden den Architect zijn afscheid te geven. — Maar, Mijnheeren, wij behoeven geen kamergeleerde, wij hebben eenen man noodig, die de werken goed uitvoert en behoorlijk nagaat, en de ondervinding van 16 jaren heeft geleerd, dat de heer *Rose* daartoe ongeschikt is. — Beide stukken hebben eenige beweging gemaakt, eigenlijk een storm in een glas water, en zulke orkanen bedaren gemakkelijk.

Ik voor mij zal desniettemin voortgaan met, naar mijn geweten, mijne stem luide te doen hooren, indachtig aan de bekende leus: „handelt wel en ziet niet om." — Ik ken hier slechts één belang, dat der gemeente, en daarvoor moeten alle bij-consideratien van vriendschap en persoonlijke hoogachting wijken. Eene zaak staat vast, die 200 adressanten, er zijn er slechts 200 van de 90/m. zielen der bevolking, of wil men het *pays légal* nemen, van de 2800 kiezers, zullen de lasten, die uit die mislukte werken voort moeten vloeijen, gewillig dragen, gewilliger dan ik gezind ben ze aan de burgerij op te leggen.

Daar er nu ten laatste een einde aan het geduld, aan de lankmoedigheid van den Raad is gekomen, gaat men misbruik maken van de discretie van Burgemeester en Wethouders, die den Architect hebben willen sparen, en men gaat hen eigenlijk indirect verwijten, dat zij eene te zachte peluw op den grond spreidden om zijnen val te breken. Wel nu, tot zelfverdediging moet de sluijer opgeheven en het gordijn weggeschoven worden, en komt de Architect dan in minder gunstig daglicht voor, zijne voorstanders *quand même* zullen zich dat alleen te verwijten hebben, beter een vijand dan eenen onvoorzigtigen vriend. Ik heb hier onlangs hooren gewagen van veranderde gezindheid van Raadsleden sedert het centraal verslag. Ik geloof daar niet aan, en de stemming van 14 dagen geleden over het herstel der Boompjeskaai bewijst het tegendeel. Die stemming is een vernieuwd en veelbeteekenend votum van wantrouwen in den Architect, daar met 25 tegen 8 stemmen het plan der 4 deskundigen is aangenomen, in weerwil zijner redeneringen om dat op de oude gebrekkige wijze te bewerkstelligen. Zulks is ook consequent, want ik zoude wel eens willen zien, welke argumenten uit de rapporten der deskundigen zouden kunnen geput worden om het geschokt vertrouwen in den Architect te herstellen. Laten wij overigens onszelven niet misleiden. Ik hoor velen zeggen, dat zij over de practicale kennis van den Architect geen oordeel kunnen vellen, maar met voor zijn behoud te stemmen, keuren zij die goed. Ik verwacht ten minste niet dat de warme voorstanders van den Architect zich buiten stemming zullen houden en dat ware toch de natuurlijke consequentie hunner meening. De ijverige voorzitter der plaatselijke werken heeft ook geen vertrouwen meer in de practische kennis van den Architect. Volgens het advies der commissie gaat de Architect de werken niet behoorlijk na. Dat is eene gewigtige beschuldiging, Mijnheeren, want daar men voor scheep komt moet men voor varen. Ik verlang daarover nadere inlichting. Er wordt buitendien verhaald, dat de Architect meermalen den inhoud der rapporten niet weet, door hem zelf onderteekend, en dus buiten staat is om die toe te lichten, en meermalen vergat zaken te onderzoeken waarover hem het rapport was opgedragen. Ik verlang van den geachten voorzitter der plaatselijke werken te vernemen wat daarvan is. En nu ga ik over om kortelijk mijne verdere gronden tot mistrouwen in dien ambtenaar te ontwikkelen, gronden waarop ik hem evenmin als ingenieur dan als architect begeer. Om dan met Jupiter te beginnen stoot ik allereerst op het *Ziekenhuis*. Mijnheeren! ik verklaar nimmer dat gebouw zonder weemoed te naderen en vergelijk het met eenen teringlijder, die van tijd tot tijd zich zoude laten blanketten, om jeugd en leven te vertoonen, maar waar de ontijdige rimpels en diepe groeven ras weder door het kleursel heenbreken en een vroegtijdig verval en dood voorspellen. — Van brooze en gemeene soort metselsteenen gebouwd en overpleisterd is het van publieke notoriëteit dat, eer het voltooid was, de fondamenten reeds te zwak bevonden werden, daar de togen, die op de koppen der palen rustten, waarschijnlijk door het spatten dier palen afgleden, waardoor het geheele gebouw natuurlijk zakte; *f* 50,000 a *f* 60,000 werden er, meen ik, te koste gelegd tot versterking dier fondamenten, doch met weinig vrucht. — Had de Raad uit zichzelf de dwaasheid willen begaan om zulk een colossaal gebouw van vier verdiepingen op dien zwakken poldergrond te bouwen, dan had de Architect dat behooren af te raden, en zoo het al moest gebeuren, ten minste zorgen, dat de fondamenten solide waren. — Toen ik lid van den Raad werd, was het gebouw voltooid; doch circa twee jaren moesten er verloopen, eer dat men het durfde wagen om het af te timmeren, en toen was de duurzaamheid nog zoo questieus, dat 7 leden, waaronder de heeren *Prins*, *van Beeftingh* en ik zelf, daartegen protesteerden en het liever wilden afbreken.

Om het boven alle bedenking te stellen, gaven de heeren *Conrad* en *van der Kun* hulpmiddelen aan de hand, bestaande uit eene fondering en steenen beeren rondom het gebouw, ijzeren roosters en ankers onder elke verdieping, enz. De Architect berekende de kosten dier plans op *f* 340,000, buiten nieuwe regenbakken en onvoorziene toevallen, en adviseerde zeer wijsselijk, dat het dan beter ware het af te breken en wederom op te bouwen. Er werd een palliatief gevonden, door eene tijdelijke belasting van het gebouw, doch de Ingenieurs, die wel toegaven dat men het gebouw zonder gevaar kon betrekken, bevestigden steeds hun vroeger rapport, dat zij het gebouw voor de toekomst niet solide beschouwden, zonder hunne hulpmiddelen. — Over de zwakte der fondamenten lieten zij zich onbewimpeld en hoogst ongunstig uit. — Dat alles geldt nu slechts den romp van het gebouw; nu de détails. Rondom werden er lijsten van olie mastic aangelegd, dat heette deugdzaam en fraai, aan het Timmerhuis kon men de proef komen zien. Ik behoorde tot hen die niet overtuigd waren; maar de olie-mastic moest er aan; wel nu, korten tijd daarna hebben wij die schoone compositie er met lappen af zien vallen, alles werd er verder afgehakt en door portland-cement vervangen. — Geen venster kon er open, zelfs niet op zolder, en daar zij allen van ijzer waren, moesten zij toen wederom allen opengehakt worden, en nu sluiten de aangebragte kleppen zoo slecht, dat zij inwateren en tochten, zoodat er op verscheidene plaatsen van onderen dubbele ramen gemaakt zijn. — Toen de stookinrigtingen voor de eerste maal beproefd werden, vlogen zij in brand, omdat er houtwerk in de gemetselde kokers zat. — Nu is gebleken, hoe schandelijk ligtvaardig er met de constructie dier gedeelten van het gebouw gehandeld is, die aan de stookinrigtingen grenzen, stookinrigtingen, waar zóó fel gestookt *moet* worden, dat om het andere jaar ijzeren buizen van minstens 1 Rijnl. duim dikte doorgebrand zijn en vernieuwd moeten worden. De groote schoorsteen voor de stoommachine verspreidde zulk eene ondragelijke hitte, dat er op verzoek der commissie van administratie eene spouwmuur om gemaakt is, zonder welken het gebouw, ook langs dien weg, zeer zeker reeds lang eene prooi der vlammen zoude zijn geworden. Welke schromelijke gevolgen dit zou kunnen hebben, durf ik niet indenken en onthoude mij liefst een tafereel daarvan op te hangen. De *privaten* deugen niet, daar zij op de ziekenzalen een ondragelijken stank verspreiden, en allen worden voor en na geheel vernieuwd. — De filtrums hebben nog nimmer helder water geleverd en zijn reeds tweemaal vermaakt. Eindelijk is er met groote kosten een in de apotheek daargesteld, dat aanvankelijk voldoet.

De deuren der kamers en kabinetjes sloegen tegen elkander open, zoodat men niet dan met beleid de zalen kon binnentreden. De slaapkabinetjes der oppassers hadden geene lucht en dit kan niet dan gebrekkig verholpen worden.

De commissie van administratie heeft zelfs eene kast gevonden, waarvan de deuren naar binnen opensloegen, zoodat die natuurlijk voor berging ongeschikt was.

Tot de knoppen der kamerdeuren enz. toe waren onbruikbaar en moesten dadelijk door anderen vervangen worden, en de ruim 200 stuks vroegeren werden naar het magazijn teruggevoerd, waar zij nog wel zullen liggen.

Ik verbeeld mij, dat de corypheën van den Architect wel zullen willen erkennen, dat het hier alles nog al practische zaken geldt voor iedere huishouding van menschelijke wezens, ook zelfs in een ziekenhuis.

Zoude het nu niet verkieslijker zijn een eenvoudig hecht gebouw te bezitten dat in orde was, dan zulk een onvolmaakt paleis van borstplaat of brokkoek, al is het in zuiver Lombardijschen stijl. — Aan het gebouw voor de politie op de Kaasmarkt waren drie moerbindten vergeten bij het bestek. De aannemer moest daar natuurlijk meer geld voor ontvangen.

Het bruggetje over de Coolsche Vest ligt nog versch in het geheugen. Het moest al versterkt worden eer het voor het gebruik was opengesteld. Zelfs had de Architect niet berekend, dat de wal aan de Raamstraat hooger was dan aan de Singelzijde, en moest die naderhand afgegraven worden om de brug te naderen.

De bruggen in de nieuwe wandeling waren niet behoorlijk aangelegd en het heeft lang geduurd eer ze bruikbaar waren; een der verdienstelijke leden der werkvereeniging is mijne autoriteit.

De grindweg bij de Wafellaan is te laag aangelegd volgens schriftelijke bekentenis van den Architect.

Een deel van het riool in de nieuwe wijk was verkeerd gelegd en is op de reclames der bewoners veranderd. De Architect beweerde dat het goed lag. Bij het opbreken bleek, dat het eene andere rigting had dan hij vermeende.

Het riool in de Baan schijnt niet te voldoen, daar het niet mogelijk is er met kracht door te spuijen.

En nu de bazaltkaden. — Het is geen napraten, Mijnheeren! Ik ben onder de voorstanders geweest van een gewonen gefundeerden kaaimuur, omdat ik den Architect geen werk toevertrouwde, waarvan hij geen ondervinding had. — De uitslag heeft mij helaas gelijk gegeven. — Wat blijkt nu uit de rapporten der deskundigen? dat de kaai, op deze wijze gebouwd, nimmer goed had kunnen uitvallen. Nog meer. De heer *Conrad* heeft vooruit gezegd, dat zulk een werk practicabel was, mits dat de grond daarvoor geschikt ware. Dat heeft de Architect met zijne gewone *laissez aller* uit het oog verloren, en wat rapporteert hij nu later? dat de ondergrond langs de Boompjes te slap en te zwak was om zware belasting te dragen; almede dat de steenstorting niet op zand ligt, maar op klei, veen en andere slappe aardsoorten, en dat overal, want dat er aan deze zijde geen zand is. — Dat had vooruit behooren onderzocht en gezegd te worden, en nu zullen al die bazaltkaden vroeger of later vernieuwd moeten worden; welke schromelijke kosten voor de gemeente, en welk ongerief en kosten voor den handel en scheepvaart, daar men het gebruik der kaden zal moeten missen.

Onze nieuwe Wijn- en Jankuitenbruggen waren gescheurd voor dat zij gebruikt werden. Ook de leuning aan de Wijnbrug, waarop bij den vorigen Raad ook door mij en anderen aanmerking was gemaakt als ondoeltreffend, werd niet veranderd; zoo als te wachten was viel er den eersten dag een kind door heen in het water.

Het nog nieuwe bruggehuisje aan de Scheluwebrug, dat uit het lood hing, als de Campanella te Pisa, is op mijne aanmerking onlangs afgebroken en herbouwd.

Ofschoon geen lid der Maatschappij ben ik toch een groot voorstander en bewonderaar van schoone bouwkunde, en denk met zelfvoldoening dat ik ons geacht medelid den heer *van Overzee* bijgestaan heb, om project van een weidsch hek rondom het standbeeld *Erasmus* te wijzigen, en dat wij in het huis op de K markt in plaats van een doorloopend venster op elke dieping vier vensters verkregen. Uit diezelfde oor betreur ik dat de Oppert door een nieuw stadsgeb zoo verregaande ontsierd wordt.

De rei der knoeiwerken moet overigens gesloten wor

Het *belang* en de *eer* van Rotterdam vorderen het. B liggen mij na aan het harte.

Uit ons midden waakt eene verdienstelijke en ijve commissie over de openbare werken.

De zware taak die op hare schouders rust wordt uitvoerbaar wanneer zij niet beter voorgelicht en bijge wordt. De Raad mag dat niet langer dulden.

Ik herzegge: de openbare werken zijn thans een Danaï vat, en voeg er bij dat de Architect op de bodemstukken

Den Architect van het Ziekenhuis, van de bazaltkad van alle die kwalijk beraamde en geslaagde werken, ik geene vrijheid, tot ingenieur te benoemen. Dat zo even ongerijmd zijn als of een generaal die door keerde taktiek en manoeuvres zijn leger op de slagtb gevoerd had tot belooning den maarschalkstaf ontv Burgemeester en Wethouders hebben de overige bezwa tegen die benoeming zoo duidelijk uiteen gezet, dat tot de omgekeerde conclusie kom dan hun ed. achtb. de proeve hoogst gevaarlijk houde.

Mij dunkt van proeven en proefnemingen moesten bij die zaken wel teruggekomen zijn.

Er vallen buitendien vooreerst niet zooveel plans maken, en de staat der gemeentekas laat geene vrijh om sinécures te scheppen.

Veel liever zoude ik voorstellen om den heer *Rose* toegedachte tractement als wachtgeld tot ultimo decem dezes jaars toe te leggen.

Op die wijze zoude het belang der gemeente en zwaarste eischen der billijkheid in overeenstemming bragt kunnen worden.

De vergadering beslisse.

Blijft de heer *Rose*, welnu dan heeft de meerderh de verantwoordelijkheid voor de toekomst overgenom en, al protesterende, wasch ik er mijne handen van a

Verder zal ik weder, even als vroeger, op het vo beeld van zoovele waardige mannen, waarschuwen w neer ik gevaar meen te zien of gispen wanneer missla aan den dag komen, al was het den heer architect ingenieur *Rose* niet aangenaam, zoo als uit zijn stuk o de nieuwe Leuvehavenbrug blijkt, en al was mijne s voortdurend eene stem in de woestijn.

Ik heb gezegd."

Zoodra de heer *Obreen* zijne rede geëindigd had, v langde de heer *van Reesema* het woord voor een p soonlijk feit. Hij zou den heer *Obreen* niet volgen zijne philippica tegen den Gemeente-Architect, zu stond hem vrij; ook mogt de heer *Obreen* aanmerkin maken op de ingekomen adressen, het regt daartoe hij dien spreker niet betwisten, alleen wilde hij zeg dat ook hij een van de onderteekenaars van die adres geweest was en nog geen oogenblik berouw daar gevoeld had; hij moest echter ten sterkste proteste (niet tegen het beweren dat de onderteekenaars g verstand van de zaak zouden hebben) tegen de s van inquisitie omtrent de motieven van de onderteekenaa en het beweren dat zij alleen uit voorliefde voor d persoon en niet uit overtuiging zouden hebben gehande

De heer *Obreen* antwoordde dat hij van sommige adressanten heeft willen spreken en den heer *van Rees* volstrekt daarbij niet bedoeld heeft.

De heer *van Reesema* liet hierop met heftigheid volg dat, zoo de spreker slechts sommigen bedoeld he zulks dan door hem had moeten gespecificeerd word

Nu was de heer *van Oordt* aan het woord. Hij br hulde aan de verdiensten van den heer *Rose* en verkla nooit eene ongunstige opinie over hem gehad te hebb Hij trad in breedvoerige beschouwingen over het rap van Burgemeester en Wethouders; achtte het niet bi dat men al de verantwoordelijkheid op den Gemeen Architect zou laten rusten; kon er niet mede instemm dat hetgene thans tot den werkkring van den Archit en den Adjunct-Architect behoort in onze gemeente gevoegelijk door één persoon zou kunnen worden w genomen; protesteerde met kracht tegen het gevoe van Burgemeester en Wethouders, dat de commissie v de plaatselijke werken nog meer heeft gelet op den soon dan wel op de zaak in het algemeen, en eind met de verklaring, dat, wanneer de betrekking architect door één persoon moest worden vervuld, er geen bezwaar in zou zien den heer *Rose* daarto benoemen. Na nog zijn gevoelen over het voorstel vier Raadsleden bekend gemaakt te hebben, zei zich daarvoor te zullen verklaren op de grondslage als die in het advies der commissie voor de plaatse werken waren vervat; op de salarissen zou hij eve nader terugkomen.

De heer *Milders* verklaarde geheel te kunnen ins men met het ongunstig oordeel dat in het centraal rap over de begrooting nopens den heer *Rose* was gevel wel op grond van de ondervinding door hem opge gedurende de drie jaren dat hij lid was geweest v commissie voor de plaatselijke werken. De heer was een man wiens studeervertrek zijne bestemmin en daarom minder geschikt voor de betrekkin architect. De spreker bragt bij, hoe door den hee dikwerf onvolledige prae-adviezen waren uitgebrag zijne handen gestelde stukken; hoe hij alles aan de overliet en toen de commissie hem hierover had houden hierop onvoldoende had geantwoord. Zo de Architect onderanderen een persoonlijk onderzo zuimd na den brand in de kaserne, een onderbaas schade op *f* 800 begroot en later was die veel aanzienlijk door de leden der commissie bevonden. zaken waren de leden genoeg bekend. De spreke huiverig den Architect langer zijn vertrouwen te sc en zou dus tegen het voorstel van Burgeme Wethouders stemmen.

De heer *Ledeboer* ving aan met de verklaring zijn gevoelen zou mededeelen zonder voor- of te nomenheid met den heer *Rose*; niet dat hij ve dat zulks met anderen het geval was, doch hij het echter goed dit op den voorgrond te stelle achtte het verder noodig den gang der zaken na hij herinnerde hoe de Raad, toen er klagten de heer *Rose* zich niet bij de openbare werken

hem een rijloon van *f* 300 had toegestaan; hoe hem later een adjunct-architect was toegevoegd, doch dat het daarmede bedoelde oogmerk niet bereikt was, daar de redenen van klagt bleven bestaan, getuige het centraal rapport over de begrooting. Hij wist hoe men buitenaf verhaalde, dat het gebeurde met de kade in de Boompjes eene galg was door middel van welke men zich van den Gemeente-Architect wilde ontdoen, doch hij noemde de zaak van den Gemeente-Architect een treurspel, waarvan het Ziekenhuis het eerste bedrijf was en de kade in de Boompjes welligt de finale zou zijn, terwijl daarbij nog verschillende entreactes waren. De spreker kon zijne verwondering niet verbergen, dat, nadat Burgemeester en Wethouders het ontslag van den heer *Rose* hadden voorgeslagen, zoowel de commissie voor de plaatselijke werken als Burgemeester en Wethouders zich met het voorstel der vier leden konden vereenigen; men voerde aan dat geene beschuldiging tegen den heer *Rose* was ingebragt, doch de Raad oordeelde over de uitkomsten en moest waken voor de belangen der stad, en na al het gebeurde kon de spreker zich niet vereenigen met een voorstel dat zou strekken om den heer *Rose* in rang te verhoogen, zulks zou hij inconsequent oordeelen; bovendien achtte hij de betrekking van ingenieur voor Rotterdam niet noodig, daar er, nadat nu nog eenige groote werken zouden zijn volbragt, vooreerst hier ter stede zoo vele groote werken niet zouden worden ondernomen; de finantien zouden zulks van zelve verbieden, en waartoe zou ons dan in gewone omstandigheden een ingenieur dienen? Bovendien kon hij zich geen bekwamen ingenieur voorstellen, die niet de theorie en de praktijk in zich vereenigt. Ook kon hij het voorstel niet goedkeuren voor zoo verre dat den Adjunct-Architect betreft. Zijns inziens mogt men de belangen der stad niet langer wagen, maar moest men den heer *Rose* als niet geschikt voor onze stad als architect eervol ontslag verleenen.

De heer *Dunlop* trad eerst in eenige beschouwingen over de bouwkunst in het algemeen en de vele moeijelijkheden welke daaraan verbonden waren; hij kwam vervolgens tot eene voorname grief tegen den heer *Rose*, het Ziekenhuis namelijk, en kon de aanmerking niet achterwege laten dat de Regering dan toch het plan voor dat gebouw goedgekeurd had; toen dat gebouw nog op verre na niet voltooid was, had de spreker dat bezigtigd en destijds vele aanmerkingen daarop gemaakt vooral wat de stookinrigting aangaat; zij die toen met het beheer waren belast hadden zulks ook kunnen gadeslaan, maar het gebouw is evenwel voltooid. Hij maakte verder opmerkzaam dat de heer *Rose*, gedurende de zestien jaren welke hij in de dienst der gemeente is werkzaam geweest, met vele besturen heeft te doen gehad en zich welligt naar veler wil heeft moeten schikken, weshalve het moeijelijk was te zeggen of de heer *Rose* alleen de schuld had. Men moest daarom de zaak niet van éénen kant beschouwen, maar ook letten op de vele verdiensten welke de heer *Rose* bezit. Wanneer de spreker toch zag op den voorganger van den heer *Rose*, dan kon hij niet anders zeggen of wij waren in het bouwkundige veel vooruitgegaan; hij behoefde daarvoor slechts te wijzen op het Raadhuis en op de lokalen boven het [illegible]. Hij wenschte dus het voorstel der vier leden in het algemeen aangenomen te zien, en wel 1°, omdat de heer *Rose* met alle belangen der stad bekend is en dus beter dan ieder ander berekend om als ingenieur dezer gemeente werkzaam te zijn; 2°, omdat de heer *Rose* groote theoretische bekwaamheden bezit en dus daardoor bijzonder geschikt is om aan het hoofd der gemeentewerken te staan, en 3°, omdat de heer *Rose* is een fatsoenlijk, braaf en eerlijk man, waarom het den spreker zou grieven wanneer hij uit eene betrekking bij de gemeente werd ontslagen.

Toen de heer *Dunlop* geëindigd had, verlangde de voorzitter, dewijl het beursuur daar was, de Vergadering te consulteren of zij de beraadslagingen voortzetten dan wel verdagen wilde. De meerderheid wenschte die nu niet voort te zetten, waarop werd bepaald ze thans te staken en aanstaanden donderdag te hervatten, met bepaling dat alsdan eene avondzitting zou worden gehouden, wanneer de discussie in de ochtendzitting niet ten einde zou worden gebragt. — De vergadering werd daarop gesloten.

— Directeuren der hier ter stede gevestigde Zuid-Hollandsche Maatschappij tot redding van schipbreukelingen hebben in hunne jongste vergadering besloten te doen uitreiken: aan *W. F. Broeksmit*, voerende het Nederlandsch koopvaardij-fregatschip *Bato*, te huis behoorende te Dordrecht, de gouden medaille, en aan zijnen eersten stuurman *A. van der Eyk* de zilveren medaille, benevens loffelijke getuigschriften, voor het redden der equipagien, als: den 2 julij, die van het den 25 junij gestrande Engelsch fregatschip *Fatima*, gevoerd door *Hardie*, komende van Melbourne en bestemd naar Singapore, bestaande in drie en twintig personen; den [illegible] julij, de equipage, bestaande in twaalf personen, benevens des kapiteins vrouw en drie kinderen, van het den 20 junij gestrande Engelsche barkschip *Thomasin*, kapitein *Holmes*, komende van Sydney en bestemd naar Singapore; den 8 julij, de equipage, bestaande in [illegible] personen, van het op den 28 junij gestrande Engelsche schip *Elizabeth*, gevoerd door kapitein *H. Churchill*, komende van Melbourne en bestemd naar [illegible]; welke schepen in Torresstraat zijn gestrand, en waarvan de bemanningen zich op Raine-eiland en Booby-eiland en gedeeltelijk in de sloepen bevonden, en welke schipbreukelingen hij, na den 6 julij 11 personen aan het schip *Royal Exchange* overgegeven en de overigen aan zijn boord met zeemanshartelijkheid te hebben verpleegd, den 25 julij te Batavia veilig heeft aan wal gezet, terwijl vier apprentices van het schip *Holland* mede naar Nederland zijn vervoerd, die bij hunne aankomst dadelijk de reis naar Engeland hebben vervolgd; — eene geldelijke belooning, benevens ieder een loffelijk getuigschrift, aan *Arie van der Zwan*, stuurman van het bomschip *Maria Elisabeth*, en *Jacob Pieters de Heijer*, voerende het bomschip *Castor en Pollux*, voor het op den 20 januarij redden en in den Briel aan den wal brengen der equipage bestaande in negen mannen van het Pruissische barkschip *Freihandel*, even bewesten de Prinsenton gestrand, komende van Stettin en bestemd naar Antwerpen; — aan *Floor Pronk*, *George Steur*, *Nicolaas Zeeman Wz.*, *Jan Zeeman*, *Jacob van den Berg*, *Arie van der Hoeven* en *Daniel van den Berg*, ieder eene geldelijke belooning, benevens een loffelijk getuigschrift, voor het op den 8 februarij bemannen der reddingsboot, en op een buitengewonen, hoogst moeijelijken en gevaarlijken togt redden der equipage van het op de kust nabij Ter Heyde gestrande Nederlandsch kofschip *Klasina Margaretha*, kapitein *J. H. Top*, komende van Trelleborg, gedestineerd naar Schiedam; terwijl aan onderscheidenen, naar mate zij in deze gevaarlijke redding hebben gedeeld, belooningen zijn ter hand gesteld; alle redders roemen ten hoogste de bijzonder doelmatige constructie der ijzeren reddingsboot.

Tevens is aan onderscheidene weduwen, wier echtgenooten in zee zijn omgekomen, uit het weldadig fonds van wijlen mejufvrouw *Ida Maria de Raath* onderstand verleend.

— De dikte van het ijs in de rivier de Maas voor deze stad was gisteren en heden als volgt:

	22 feb.	23 feb.	
voor het Ponteveer.........	29	29	Ned. duim.
„ „ Katendrechtscheveer	32	32	„ „
langs de Willemskade.......	31	31	„ „
voor de Leuvehaven........	31	31	„ „
langs de Boompjes..........	30	30	„ „
voor het Oude Hoofd.......	31	31	„ „
achter den Haringvliet......	31	31	„ „
„ de Stads werf........	30	30	„ „
„ „ Rijks werf.......	30	30	„ „
langs het Bos-eiland........	28	28	„ „
voor het Boerengat.........	29	29	„ „

De stand van den thermometer van *Fahrenheit* was heden te middernacht 22 graden, heden morgen ten 9 ure 17 graden, heden middag ten 12 ure 25 graden en heden avond ten 8 ure 23 graden.

— Uit het Nieuwe Diep meldt men het volgende dd. 21 dezer: De haven en reede zijn vol ijs; de communicatie met het eiland Texel is daardoor dikwijls verscheidene dagen gestremd en de overtogt moeijelijk en hoogst gevaarlijk; zoo heeft heden weder de postschuit tusschen en over ijsschotsen met de ongeloofelijkste inspanning het Nieuwe Diep bereikt.

Uit Wijk bij Duurstede meldt men dd. 21 dezer: Het veer alhier wordt met geladen voertuigen over het ijs gepasseerd. Te Beusichem is voor de pont een slop gemaakt.

De waterhoogte te Arnhem was den 22 dezer 2.85 el.

De Rijn stond heden morgen te Keulen 6 voet 6 duim, bij 9 graden vorst. Van Neustadt, boven Dusseldorf, tot aan de Nederlandsche grenzen, heeft het ijs (een enkel open vak uitgezonderd) zich overal vastgezet; op onderscheidene plaatsen, zoo als te Uerdingen, Ruhrort, Wesel, Bieslich, Vijnen en omstreeks het Grietsche kanaal, hebben zich sterke ijsbezettingen gevormd, waardoor de toestand in die streken bij plotselingen dooi zeer zorgelijk zou kunnen worden.

Op de Nederlandsche rivieren wordt een aanhoudende val van den waterstand opgemerkt, die heden morgen, sedert de laatste 24 uren, bedroeg: te Hulhuizen 18 Ned. duim; te Lent 16 duim; te Pannerden 15 duim met meer drijfijs dan vroeger; te Arnhem 17 duim; te Gorinchem 10 duim. Ook de Maas bleef, volgens de berigten van gisteren, vallende.

— Naar men verneemt is de kapitein ter zee *J. H. Sterk* benoemd tot kommandant van Zr. Ms. wachtschip DE RIJN te Nieuwediep.

— Gisteren heeft het Provinciaal Geregtshof te 's Hertogenbosch uitspraak gedaan in de zaak van *R. Spierings*, gewezen jagtopziener, beschuldigd van moord met voorbedachten rade op zijnen ambtgenoot *Jacobus Spänings*. Het Hof heeft den beschuldigde schuldig verklaard aan moord, doch zonder voorbedachten rade, en hem veroordeeld tot 15 jaren tuchthuisstraf.

— Ll. zondag overleed te Maastricht, in den ouderdom van ruim 82 jaren, de heer mr. *Hendrik Nierstrasz*, staatsraad in buitengewone dienst, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-burgemeester en notaris, vroeger auditeur militair in de provincie Limburg en lid der Provinciale Staten. De betrekking van president van den raad van bestuur van het Koninkl. Athenaeum aldaar ter stede bleef hij alleen tot aan zijnen dood waarnemen. De Staat telde den heer *Nierstrasz* onder zijne getrouwste dienaren; Maastricht verliest in hem een zijner verdienstelijkste en meest geachte burgers, daar hij zich, in de verschillende betrekkingen die hij bekleedde, door zijne uitgebreide kennis, zijnen onvermoeiden ijver en werkzaamheid, zijn helder doorzigt en zijn edel karakter onderscheidde.

— Het *Handelsblad* meldt het volgende: De *Courrier de Limbourg*, bevestigende ons berigt, dat de kavallerie en artillerie van het Limburgsche contingent in de omstreken van Roermond geconcentreerd en op voet van oorlog gebragt zal worden, en dat reeds wegens de fourrage voor 700 paarden wordt onderhandeld, voegt er evenwel bij, dat het nog slechts geldt eene eventuele leverantie, voor het geval namelijk, dat de Duitsche Bondsvergadering mogt eischen, dat het Limburgsche contingent in het Hertogdom zelf gecantonneerd werd.

— Den 14 dezer is onder de gemeente Veendam, provincie Groningen, een huis afgebrand, toebehoorende aan *Kiewiet*. De bewoners hebben zich ter naauwernood kunnen redden. Alles wat in de behuizing aanwezig was, uitgezonderd een paard en twee runderen, is eene prooi der vlammen geworden.

Den volgenden dag ontstond brand in de behuizing van *Bekkering*, op de Kibbelgaren, gemeente Veendam, welke brand met zoodanige hevigheid toenam, dat de geheele behuizing in weinig tijds was afgebrand. Men heeft met groote moeite niet meer kunnen redden dan twee runderen en eenige weinige huismeubelen; de brand is in den schoorsteen ontstaan.

— Dezer dagen is te Weerdinge, onder de gemeente Emmen, provincie Drenthe, in het veld omtrent 6 voet onder de aarde gevonden eene Romeinsche strijdbijl, en in diezelfde gemeente een versteende boomwortel, waarin het voorste gedeelte van eenen steenen beitel, blijkbaar afgebroken, terwijl een Germaan of Batavier dien wortel poogde te klieven, alsmede een versteende zeeëgel, waarop een versteende kleine kikvorsch; de laatste heeft zijne natuurlijke kleur behouden.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 23 Februarij.

OVERLEDEN: D. Boelhouwer, z., 12 j. — S. Barendswaard, d., 3 m. — J. A. van Bergen, man van A. Genneke, 74 j. — S. J. van de Laar, vrouw van J. F. Grewen, 44 j. — C. Braspenning, wed. D. Engel, 86 j. — N. C. Buttelman, vrouw van C. F. Lander, 43 j. — W. Feddes, z., 8 m. — J. J. C. Huygen, z., 5 d. — F. Cocu, d., 9 m. — A. van Winden, wedr. van G. van Beek, 87 j. — D. M. van Winden, wed. H. J. Vedders, 58 j. — J. C. Wisse, z., 1 m. — P. C. M. van Baarle, d., 1 j.

BEVALLEN: C. M. Kloppert, geb. den Hartog, levenl. z. — K. Wright, geb. de Jong, d. — C. M. E. Overmans, geb. Keveling, z. — W. J. van Veen, geb. Meijer, d. — A. M. Deyl, geb. Franse, d. — B. Dicke, geb. Smeets, z. — A. de Regt, geb. Romijn, d. — M. van Schie, geb. Mekes, d. — P. de Jong, geb. Schutte, d. — A. J. Volking, geb. de Bie, z. — W. Steenbreker, geb. Struyk, z.

225ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, Twaalfde Lijst: N.° 13852 *f* 2500; N.° 12610, 14769 en 16724 ieder *f* 1000; N.° 7048 en 13696 ieder *f* 400; N.° 287, 7219 en 12451 ieder *f* 200; N.° 290, 855, 5554, 5608, 6866, 7707, 7879, 7929, 14436, 14800, 16441, 16805, 17186 en 19110 ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

ROTTERDAM 23 februarij. Volgens telegrafisch berigt is heden morgen van Cardiff naar San Francisco vertrokken het schip *Zuid-Holland*, kapitein S. de Boer.

HELLEVOETSLUIS 23 februarij. Niets gepasseerd; de w. Z. O., dik van sneeuw. Vol ijs.

BRIELLE 23 februarij. De vischhoeker gisteren avond gemeld is gevoerd door schipper P. Verwey; ligt nog voor de Maas; verlangt geene hulp en wil alhier binnenkomen; de w. Z. en stil, later O. Z. O. Dikke lucht met sneeuw; de Maas vast.

BROUWERSHAVEN 23 februarij. Heden niets gepasseerd; de wind Z. ten O., later Z. O. Dik van sneeuw. Veel ijs op de reede.

EGMOND AAN ZEE 20 februarij. Heden vertrok van hier met eene lading kaas naar Londen de visschersbom *Egmonds Welvaren*, schipper A. Blok, toebehoorende aan den reeder J. Conijn, niettegenstaande de groote massa ijs die zich langs onze kusten bevindt.

AMSTERDAM 22 februarij. Het schip *Albina*, kapit. K. Zwanenburg, zou, volgens brief van Albina (Marowijne) in dato 12 dec., den 17 dito herwaarts vertrekken.

TEXEL 22 februarij. De wind Z. W.—N. W. Gearriveerd *Antje*, G. Smit, van Sunderland naar Hamburg, als bijlegger. — Vertrokken niets.

TEXEL 23 februarij. Heden namiddag binnengekomen *Beraza*, W. Baker, van Bahia, laatst van Queenstown. Gisteren lag dit Engelsch barkschip nog buiten gaats, door het ijs belet om binnen te komen. Twee man der equipage zijn aan wal en naar het hospitaal gebragt met bevroren handen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te CALLAO 2 januarij *Veronica*, K. Welger, v. San Francisco. — Te SYRA 6 febr. *Backenhagen*, J. Hakker, van Amsterdam. — Te NAPELS 31 jan. *Maria Theresa*, di Martino, van Messina, om de lading voor Amsterdam te completeren. — Te LIVORNO 13 februarij *Jantina*, W. J. de Vries, van Amsterdam. — Te GENUA 16 febr. *Isabella*, T. Douwes, van Antwerpen, *Catharina Jantina*, J. H. Potjer, van Rotterdam, en *Bertha Victoria*, G. H. Strootman, van Amsterdam. — Te ST. UBES 6 februarij *Bellona*, de Vries, van Antwerpen.

UITGEKLAARD: Van GIBRALTAR 12 februarij *Zorg en Vlijt*, Valom, naar Sevilla.

ODESSA 5 februarij. Slechts negen Grieksche schepen en een Noordsch schip bevinden zich nog alhier in de haven; deze hebben om verschillende redenen besloten niet vóór de blokkade te vertrekken.

Het schip *Riga*, kapit. J. Mulder Drenth, van Dordrecht n. Riga, is wegens ijsgang in het Kattegat vóór den 4 febr. te GRIMSTAD binnengeloopen.

Uittreksels uit de Lloydslijst van 21 Februarij:

Op de RIVIER aangekomen 20 febr. *Eendragt*, Mos, van Scheveningen. Te SHIELDS 17 febr. *Gerhardina*, Brandt, van Whitby, en *Jonge Hendrik*, Sleeboom, van Grimsby. Te LIVERPOOL 20 febr. *Hannah*, Todd, van Rotterdam; — in lading *Admiraal Piet Hein*, Hazewinkel, en *Gebroeders*, Flik, beiden naar Batavia. Van BRISTOL uitgeklaard 19 febr. *Eersteling*, Coerkamp, naar Cardiff.

In MORTE BAAI binnengeloopen 20 febr. eene Nederlandsche bark, naar Newport bestemd.

Het schip *Johannes*, kapitein H. P. H. Pieper, van Cardiff naar Amsterdam, is den 16 febr. te PORTLAND uit zee teruggekomen, en naar Weymouth verzeild.

Ter reede van PORTLAND binnengeloopen 18 febr. *Mercurius*, W. de Haan, van Liverpool naar Dordrecht.

Het schip *Aurora*, kap. Cowie, van Foo-Chow-Foo n. Rotterdam, is den 21 februarij ter reede van DEAL uit zee teruggekomen, zijnde te Brouwershaven voor den wal geweest, doch door ijsgang verhinderd binnen te komen.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Gouverneur Generaal Duymaer van Twist*, kapit. *C. E. Hoeksma*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

GOTHENBURG, het Zweedsch Brikschip *Preciosa*, kapit. *J. E. Rijberg*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Colombine*, kapitein *A. J. Andresen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KONSTANTINOPEL, het Mecklenburger Brikschip *Doctor Kniep*, kapitein *E. Lorenz*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

MEMEL, het Nederlandsch Kofschip *Marchina Geziena*, kapit. *H. G. Munneke*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NAPELS, het Napolitaansch Brikschip *Montechiaro*, kapit. *Giro Savarese*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het snelzeilend Pruissisch Schoenerschip *Martha*, kapit. *F. W. Scherlau*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 23 Februarij.

GRANEN. Rogge, verkocht 149 ℔ Pernau *f* 273 6/w.

AMSTERDAM den 23 Februarij.

GRANEN enz. Tarwe ruim prijshoudend; verkocht: 131 ℔ puike witb. Poolsche *f* 515; 128 ℔ bonte dito *f* 480. Rogge iets hooger: 121 ℔ Donau *f* 308. Gerst *f* 2 hooger: 112 ℔ N. Deensche *f* 227; 116 ℔ dito *f* 240. Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad williger; op 9 vaten Olie te leveren: in Maart eerstk. 92½ £, in April eerstk. 91 £. Lijnzaad één doen; 112 ℔ Koningsberger *f* 415. Raapolie dadelijk op nieuw hooger betaald, op levering prijshoudend; op 6/w. *f* 56½; vlieg. *f* 54¾ a *f* 55; in de Stad *f* 56½; 1 Mei eerstk. *f* 51 a *f* 50¾; 1 Sept. en Oct. *f* 45 a *f* 44¾; 1 Nov. en Dec. *f* 44½. Lijnolie dadelijk één doen, op levering iets williger: op 6/w. *f* 40½; vlieg. *f* 39; 1 Maart eerstk. *f* 39 a *f* 39½; 1 April eerstk. *f* 39¾; 1 Mei eerstk. *f* 40½. Hennepolie op 6/w. *f* 47½; vlieg. *f* 46. Raapkoeken per 1040 st. *f* 82 a *f* 86. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 12½ a *f* 15.

GRONINGEN den 20 Februarij.

GRANEN enz. De handel aan onze markt heeft zich in de laatste weken gedurende het besloten water hoofdzakelijk bepaald tot kleinigheden, die meestal aan gebruikers werden geplaatst, zonder dat er bij den handel veel lust tot koopen of verkoopen viel op te merken; doch was heden de stemming iets aangenamer en ging het weinige dat aangeboden werd tot iets hooger prijzen vlug van de hand. — 123, 127 ℔ ordin. Roode Tarwe *f* 11, *f* 11. 20, *f* 11. 60, *f* 11. 90; 116, 118 ℔ Inlands. Rogge *f* 8, *f* 8. 10, *f* 8. 20, *f* 8. 50; 117 ℔ Veen-Boekweit *f* 7. 40; 96, 99 ℔ Winter-Gerst *f* 5. 50, *f* 5. 55, *f* 5. 95; 72 ℔ Winter-Voederhaver *f* 3. 80; 72 ℔ Zomer dito *f* 3. 70; Paardenboonen *f* 7 a *f* 7. 30; Goed Koolzaad bij partij *f* 18. 75; Raapolie *f* 49. 50; Lijnolie *f* 39; Raapkoeken *f* [illegible] a *f* [illegible]; Lijnkoeken *f* 14.

Beursberigten.

PARIJS den 23 Februarij.

Frankrijk 3 pcts. 66. 70; dito 4½ pcts. 95. 90. Spanje 3 pcts. Binnenlandsche 30⅝.

LONDEN den 23 Februarij.

De 3 pcts. Gecons. 91 a ⅛; Rusland 5 pcts. 99; dito 4½ pcts. 88; Spanje 1 pcts. 17⅝ a ⅞; dito Buitenl. 3 pcts. 36½; dito Certificaten 4⅜ a ⅞; dito Passive 4⅛ a ⅜; Mexico 3 pcts. 20⅞ a 21⅛; Peru 4½ pcts. 70; Ecuador 3⅞. Grenada, Uitgestelde 5⅞; Holland 4 pcts. 92; dito 2½ pcts. 61¼; Turksche Leening 75⅞.

WEENEN den 23 Februarij.

Nationale Metalliek 5 pcts. 85⅜; Metalliek, 5 pc., 81⅜; Nieuwe Leen. 107⅜; Wissel Londen f 12. 30; dito Parijs f 151½; Zilver f 29.

AMSTERDAM den 23 Februarij.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
Nederl., Werkelijke Schuld..... 2½ pCt.	60¼	60⅜	60$\frac{5}{16}$
» dito dito ..... 3 »	72¼	72¼	72¼
» dito dito ..... 4 »	89⅞	90	89⅞
» Amort.-Syndicaat..... 3½ »	89½		
» Aand. Handel-Maatsch. 4½ »			
» O. I. Leening.......... 4 »			
» Leen. Holl.-Spoorweg			
» Rijn-Spoorweg......... 4½ »			
» Maatsch. v. Weldadigh. 4 »			
Frankr., Certificaten............. 3 »			
Rusland, Obl. bij Hope & Co.... 5 »	101		
» dito dito 1828/29 5 »	100¼		
» Cert. dito 1831/33 5 »	82¼		
» dito dito 1840... 4 »			
» dito bij Stieglitz...... 4 »	73⅞		
» dito Adm. te Hamburg 5 »			
» dito te Londen....... 5 »	88⅞		
» dito dito .... 4½ »	86		
» dito van Ankjn...... 6 »	56⅞		
» Inschr. dito .... 6 »			
Polen, Aand. 1835, fl. 300.... ... f	139		
» Obligatien............. 4 pCt.	66$\frac{15}{16}$		
Spanje, Buitenlandsche........ 1 »	17⅝	17$\frac{11}{16}$	17$\frac{11}{16}$
» dito .... 3 »	36½	36½	
» Binnenl. a f 6000..... 3 »	30$\frac{3}{16}$	30⅜	30⅜
» Amortisable Schuld			
» Bewijzen van Coupons..	4$\frac{11}{16}$		
Oostenr., Obl. bij Goll & Co. ... 5 »			
» dito dito ... 4 »			
» dito Metalk. Oude..... 5 »	60⅛	60⅞	60$\frac{13}{16}$
» dito Binnenl. bet. te Amst. 5 »	72$\frac{3}{16}$	72$\frac{3}{16}$	72⅛
» dito Nation. Metalliek 5 »	62$\frac{11}{16}$	63$\frac{15}{16}$	63⅞
» dito Metall............ 2½ »	30$\frac{7}{16}$	30$\frac{15}{16}$	
» N. Weener Aand....... 4 f	249		
Belgie, Certificaten............ 2½ pCt.	48¼		
» dito bij Rothschild 2½ »	48½		
Portug., Nieuwe.................. 3 »	37⅝	37$\frac{11}{16}$	37$\frac{11}{16}$
Peru,... Geldf. 1854.............. 4½ »			
Venez., Oblig. à 100 thans.... 4 »			
» Uitgest. .... 1½ »			
Grenada, Oblig. Onbep.......... 2½ »			
» Uitgestelde			
Mexico, Oblig .... 3 »	20$\frac{13}{16}$	20⅞	
» dito. Onbepaalde..... 3 »			

Weener Aand. fl. 250 f 285. Denemarken, Oblig., te Londen, 5 pc., 100. Ecuador 3. Louisiana, 5 pc., 100. Fransche Peruanen 4½ pc., 53.

Beleening 2 pc. Prolongatie 3 pc.

Voor Hollandsche fondsen was heden meer vraag en de prijzen zeer vast; Russische waren ook tot hoogere prijzen goed te plaatsen. Oostenrijksche daarentegen verlaten en lager verkrijgbaar. In Mexicaansche was veel handel en de koers merkelijk gerezen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 60$\frac{5}{16}$. Spanje 1 pc. 11$\frac{11}{16}$; dito Binnenl. 3 pc. 30⅜. Oostenrijk Metalliek 5 pc., 60$\frac{13}{16}$; dito 2½ pc., 30$\frac{15}{16}$.

ROTTERDAM den 23 Februarij.

Nederlanden Werkelijke Schuld, 2½ pc., 60¼; idem, 3 pc., 71$\frac{15}{16}$; idem, 4 pc., 89⅞. Spanje, Buitenl., 1 pc., 17$\frac{11}{16}$; Amortisable Schuld 4⅝. Rusland, bij Hope en Co., 1798 en 1815, 5 pc., 100⅛. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 60⅞; idem 1852, 1854, 1854, 5 pc., 72⅛; Metalliek, 2½ pc., 31$\frac{1}{16}$.

Hollandsche en Russische fondsen iets hooger. Oostenrijksche iets lager.

Wisselkoersen.

LONDEN den 20 Februarij.

Amsterdam.........................	11,16¼ a 16½.	
Dito 3 maanden	11,17½ —18.	
Rotterdam »	11,17½ —18.	

AMSTERDAM den 23 Februarij.

Hamburg 2 maanden	35¼	geld.	Lissabon.. 3 maanden	41½	geld.
idem sigt........	35⅝	»	Porto..... 3 ———	40⅞	»
Londen.. 2 maanden	11.65	»	Petersb.... 2 ———	172	»
idem sigt.......	11,75	»			

ROTTERDAM den 23 Februarij.

Londen..... 2 maanden f bl. 67½. kort f 11. 77½.
Hamburg.. 2 » — 35¼. » — 35½.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 23 Februarij.

INDIGO. In de gisteren avond gehouden veiling van 33 cer. zijn 17 cer. Guatimala verk. van 255 a 335 c., 10 cer. dito opgeh. van 265 tot 250 c., en 6 cer. Caraques verk. van 280 tot 350 c.

LONDEN den 21 Februarij.

KOFFIJ. Plantage-Ceylon meer gevraagd. Heden zijn 100 vaten tot volle prijzen afgedaan. Native dito kalm doch vast op 46/ voor goed ord.; andere soorten onveranderd. — THEE. Heden zijn de veilingen ingeloopen; 3687 p. werden aangeboden, waarvan ongeveer de helft is verkocht. — SUIKER. B. P. soorten met weinig voorraad en kalm; verkocht 360 v.; van andere soorten zijn afgedaan 1000 z. Mauritius, 1000 z. Madras op 2000 z. Bengaal, alles tot volle prijzen. Vreemde soorten met weinig kooplust, doch goed gesouteneerd. Afdoeningen van heden 802 v. en 275 vaatjes Portorico van 31/ tot 36/ voor blonde, 307 v. blonde Cuba van 31/ tot 36/, 1900 b. Havanna van 30/ tot 40/ en 100 bale Bahia van 20/ tot 33/. Geraffineerde Engelsche, minder gezocht, van 45/ tot 42/6 voor braine Lompen; Crushed kalm. — RIJST ferm; 2841 z. Bengaal zijn heden tot 15/ in veiling opgehouden. — PEPER. 60 b. Penang werden heden van 3¾ tot 3⅞ d. in veiling verkocht. — KATOEN met beperkten omgang. — HENNEP. Manilla sterk gedaald. — INDIGO. Heden zijn 1124 k. voorgekomen, waarvan 620 zijn verkocht. — HOPPE weinig gezocht. — TALK kalm op 56/ voor St. Petersb. Y. C. in loco.

GRAANMARKT. Gedurende de laatste 8 dagen was de aanvoer van Granen zeer onbelangrijk en de handel kalm tot de prijzen van maandag ll.

LIVERPOOL den 20 Februarij.

KATOEN flaauw op vorige prijzen. Het totaal der verkoopen van heden bedroeg 4000 b., waarvan 500 b. voor uitvoer, 200 b. Pernam en Maranham van 5½ tot 7 d., 200 b. Egypt. van 5½ tot 7½ d. en 400 b. Suratte van 3⅜ tot 3¾ d. Aanvoer sedert donderdag laatstl. 20,000 b.

ANTWERPEN den 22 Februarij.

KOFFIJ heden zonder belangrijke omzettingen. — SUIKER. Van Ruwe werden 37 k. blond Havanna per *Segura* omgezet, en van Geraffineerde hebben ca. 150,000 kil. Crushed en 57,000 kil. Brooden koopers gevonden. — RIJST ferm. Men noteert de verkoopen van ca. 8,600 z. zeilende Arracan Uncleaned per *Syria*, verwacht van Akyab, van circa 1500 z. gepeld en 300 z. gebroken Arracan. — Van HOPPE HAROP. Heden zijn 275 vaatjes Amerik. afgedaan. — Van HOPPE werden 20 b. verjaarde Beijersche verhandeld. — ZWAVEL bedong heden fl. 3½ tot welken prijs ca. 60,000 kilo nemers vonden. — GRANEN kalm en onveranderd; de omgang bepaalde zich heden tot ca. 450 hect. drooge Arab. Rogge tot geheimen prijs. Slaglijnzaad met eenigen handel a fl. 16 voor Taganrok en fl. 17 voor Berdianski. Van Raapzaad zijn ca. 80 last a fl. 19½ afgedaan.

TRIEST den 15 Februarij.

KOFFIJ met belangrijken aanvoer, doch weinig handel en prijzen onveranderd. — SUIKER. Ruwe zeer kalm. Geraffineerde met vrij goeden omgang en ferm. — SPECERIJEN zonder belangrijke omzettingen. — KATOEN met onbeduidenden handel en op vorige prijzen gehouden. — RIJST stil. — VRUCHTEN. Krenten meer gevraagd. Verkoopen dezer week ca. 800 qx. van fl. 17 tot 31 per ql. Rood Rozijn weinig gezocht; zwart Rozijn flaauw en gedaald. — WOL met geringen kooplust. — OLIEN met neiging tot dalen. — GRANEN over het algemeen zeer kalm. — WISSELKOERS. Augsburg kort 125¾; Londen kort 12. 24 d. 12. 23 fl. Marseille op 3/m, 291½. Parijs op 3/m. 29$\frac{7}{16}$. Discento 5 a 4½ %

Advertentien.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van 71 jaren, mijn waarde Oom, de Heer JOHANNES MULLER DE LA FAILLE, in leven *Oud-Notaris te dezer Stede.*

Rotterdam B. DE LA FAILLE.
20 Februarij 1855.

Heden overleed, tot groote droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne veel geliefde Echtgenoote, SOPHIA JOHANNA VAN DE LAAR, in den ouderdom van drie en veertig jaren, na eene echtvereeniging van bijna twintig jaren.

Rotterdam J. F. GREWEN.
den 21 Februarij 1855.

Heden overleed, tot onze droefheid, onze geliefde jongste Zoon, JACOBUS, in den ouderdom van bijna 23 jaren.

Rotterdam J. WENTELER.
J. M. S. WENTELER,
22 Februarij 1855. HUYBENS.

Eenige kennisgeving.

. ZEVENDE LEESVERGADERING bij het Departement Rotterdam der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op Woensdag den 28 Februarij 1855, des avonds ten 7 ure, in het Locaal in den Oppert. Redenaar de Wel Eerw. Heer S. HOEKSTRA, Bz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN,
Lid en Secretaris.

Aan INTEEKENAARS op de **Lezingen** van Mr. *I. DA COSTA* wordt berigt gegeven, dat de voorgestelde **EERSTE LEZING** van 14 Februarij, die door ongesteldheid van den Heer *DA COSTA* verhinderd werd, na D. V. op **DONDERDAG 1 MAART** zal gehouden worden in de **Concertzaal** in de Bierstraat, des avonds ten 8 ure; blijvende de TOEGANGKAARTJES, gedateerd 14 Februarij, voor 1 Maart van kracht; terwijl de **TWEEDE LEZING** op Woensdag 14 Maart bepaald blijft.

Théatre de Rotterdam.

Direction du Théatre Royal Français de La Haye.
MERCREDI 28 FEVRIER 1855.
Spectacle demandé:

LE CAÏD,

Opéra-bouffe en 2 actes, Musique d' *Ambroise Thomas.*
Précédé de:

LE GENDRE DE Mr. POIRIER,

Comédie en 4 actes, par MM. *Augier* et *Sandeau.*
On commencera à 6 heures et quart.

De RAAD der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE YACHTCLUB heeft de eer te berigten, dat op Zaturdag den 24 dezer, *na den Afloop van den* **Wedstrijd** *met* **Narresleden**, en dus waarschijnlijk des NAMIDDAGS ten 3 ure (weder en wind dienende), op de Rivier *de Maas*

EEN WEDSTRIJD

zal gehouden worden van

IJSSCHUITEN.

Voor dezen **Wedstrijd** worden als Prijzen uitgeloofd

DRIE VOORWERPEN IN BRONS OF ANDER METAAL.

Ieder die hiertoe wenscht mede te dingen, moet zich op den dag der uitvoering aanmelden aan het Vereenigings-Gebouw, des middags ten 12 ure, alwaar de *Inschrijving* zal geschieden en de verdere Voorwaarden van mededinging aan de belanghebbenden worden bekend gemaakt. De Vaartuigen moeten gereed liggen aan den *Veerdam* te **Katendrecht.**

De Raad voornoemd,
P. H. TROMP, *Vice-President.*
JOOST VAN VOLLENHOVEN Cz., *Secr.*

ROTTERDAM. — De Heer **DENTZ**, *Dentiste van Z. M. den Koning, van H. M. de Koningin-Moeder, van Z. K. H. Prins* Frederik *der Nederlanden* en *van H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen enz. enz.*, is alhier gearriveerd en zal tot Donderdag den 1 Maart vertoeven; gelogeerd in **den Arend**, op de Hoogstraat.

De Hoogste Prijs van **HONDERD-DUIZEND GULDEN**, de Premie van **DERTIGDUIZEND**, de Prijs van **TIENDUIZEND** en Twee ieder van **VIJFDUIZEND**, allen voor de 4de en Laatste Week dezer **5de Klasse** nog ingebleven, zoo zijn aan de ONDERSCHEIDENE KANTOREN nog te bekomen

GEDEELTEN van LOTEN,

a **f 90 het Lot.** De Trekking vervolgt op aanstaanden Dingsdag 27 Februarij 1855.

VERLOREN

eene **Groene Lederen ZAK-PORTEFEUILLE**, inhoudende eenige *Papieren van Waarde*, waarvan de Nommers bekend zijn, benevens *Andere Stukken*, voor den Vinder van geene waarde; die dezelve terug bezorgt zal eene BELOONING van **Driehonderd Gulden** genieten, terwijl tevens **Honderdvijftig Gulden** aan den Algemeenen Armen dezer Stad zal worden geschonken. Adres bij de Boekhandelaars *VAN GOGH & OLDENZEEL*, Steiger, te Rotterdam.

Door vertrek naar elders wordt *TER OVE[...]NEMING* aangeboden, met het HU[...] daarbij *IN HUUR*, eene in werking zij[...]

GROFSMEDERIJ,

met **Gereedschappen**, tegen zeer billijken Prijs, [...] dadelijk te aanvaarden. Te bevragen, met gefrankee[...] Brieven onder letter D, bij *A. EPHRAIM*, Goudsc[...]wagenstraat, wijk 10, n.° 198.

Men vraagt, tegen Mei aanstaande, een[e]

BEKWAME

WERKMEID.

Adres bij de Boekverkoopers *M. WIJT en ZONE[N]*

VRACHTRIJDEN.

Op Woensdag den 7 Maart 1855, des voormiddags [...] 11 ure, zal de **Commissie voor de Plaatselij[ke] Werken enz.**, op het Stads Timmerhuis alhier, [...] den minsten Inschrijver **Aanbesteden:**

Het **VERVOEREN** van de **MATERIALEN** [...] **GEREEDSCHAPPEN** naar de verschillende Wer[ken] binnen en buiten de Stad, en zulks op de voorwaar[den] welke daarvan dagelijks, de Zondagen uitgezonde[rd] van des voormiddags 9 tot des namiddags 1 ure, [...] lezing liggen.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *J. M. A. CAZAUX*, residerende [te] Rotterdam, is voornemens op Donderdag den 1 M[aart] 1855, des middags ten één ure, in het Huis der Notarise[n] aan de Geldersche kade aldaar, in het openbaar, *bij Op[...]* en in ééne Zitting te verkoopen:

Vier AANDEELEN in de ***Maatschappij v[an] Assurantie, Disconteering en Beleening d[er] stad*** *ROTTERDAM*, ieder groot Vijfduizend Guld[en] oud of ingeschreven Kapitaal, doch waarop slecht[s] gefourneerd Vijf Percent of **f 250** per Aandeel.

Nadere informatien zijn intusschen te bekomen [ten] Kantore van de Notarissen BEIJERMAN & CAZA[UX] aan het Westnieuwland te Rotterdam.

. OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN & LAMBERT*, residere[nde] te Rotterdam, als last hebbende van hunne respec[tieve] Principalen, zijn van meening om op Donderdag [...] 8 Maart 1855, des namiddags ten 5 ure, in het **Gemeen[te]huis** te ***Kralingen***, op den hoek van 's Graven[...] en Kortekade aldaar, publiek te veilen en te verkoop[en]:

N.° 1. Een extra hecht, sterk, bijzonder goed gesitu[eerd] en zeer logeabel **HUIS**, geheel ingerigt tot **Zom[er] en Winterverblijf**, bevattende onderscheiden ne[t]timmerde zoo Beneden- als Bovenvertrekken, de mee[ste] van stookplaatsen voorzien, goede Keuken, twee Ke[lders] en groote Zolders, benevens fraai aangelegden **TU[IN]** beplant met fijne Heestergewassen, en **ERVE**, met [...] **GEDEELTE** van na te melden **LAAN**, staande en [ge]legen beneden aan den Hoogen Zeedijk, op den oost[...] van en ook ingang hebbende in de Vriendenlaan aldaa[r] de gemeente Kralingen, wijk A, n.° 32, Kadaster sect[ie] n.s 2274, 2275, 1709, mitsgaders een gedeelte va[n] n.s 2277 en 2669. Gecombineerd met het Perceel N[...] aangeslagen in de Grondbelasting op f 76. 55. Verh[uurd] tot 1 Mei 1855, voor f 500 's jaars.

N.° 2. Een extra hecht, sterk en goed gesitu[eerd] **HUIS**, met ruim 28 Nederlandsche Roeden allerbest en [...] vruchtbaar **WARMOEZIERSLAND**, een **GEDEEL[TE]** van na te melden **LAAN**, Twee **LOODSEN** en **ER[VE]**, staande en gelegen aan de oostzijde van de voorn[oemde] Vriendenlaan, te Kralingen, naast het Perceel N[...] wijk A, n.° 32, Kadaster sectie A, n.s 1716, 2632 e[n] gedeelte van de n.s 2277 en 2669. Gecombineerd me[t] Perceel N.° 1 aangeslagen in de Grondbelasting op f 7[...] Zijnde in eigen gebruik. Deze twee Perceelen zull[en] zonderlijk worden opgeveild en daarna eerst separ[aat] vervolgens gecombineerd nader worden opgeveil[d] afgeslagen.

N.° 3. Drie hechte, sterke **HUIZEN**, **IJZ[ER]SMEDERIJ**, met **WAGENSCHUUR**, **BE[...]PLAATS, BOOMGAARD, WERF of TUINGE[...]** en **ERVE**, zeer geschikt tot stichting eener ***Fab[riek]***, staande en gelegen beneden aan den Hoogen Z[eedijk] omtrent het Kralingsche Veer, in de gemeente Kral[ingen] wijk C, n.s 15, 16, 17 en 17 *a*, Kadaster sec[tie] n.s 666—670, 2339 en 2340. Aangeslagen in de G[rond]belasting op f 13. 69. Te zamen verhuurd tot [...] 1855, voor f 156 's jaars.

De te veilen Panden zullen kunnen worden be[zigtigd] twee dagen vóór en op den dag der veiling, [van des] voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure [...]men voor de Perceelen N.s 1 en 2 voorzien zij [van] Permissiebiljet, door één der voornoemde Notaris[sen] gegeven, te wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rot[terdam], inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

. DIRECTEUREN der BANK van LEEN[ING te] *ROTTERDAM* zullen op Donderdag 15 Maa[rt] of volgende dagen doen verkoopen: Alle voo[rwerpen en] PANDEN, welke in ***October, November*** [en De]***cember 1853*** zijn Beleend. Diegenen, we[lke den] Verkoop hunner Panden wenschen voor te [komen], zullen de daarop verschenen Interessen moete[n voldoen] vóór of uiterlijk op Maandag den 12 Maart 18[55].

. *H. A. M. ROELANTS*, te Schied[am, heeft] uitgegeven:

DE BURGEMEEST[ER]

Hulp-Officier van Justit[ie]

EENE HANDLEIDING
BIJ DE TOEPASSING DER DAARTOE BETREK[KELIJKE]
ARTIKELEN VAN HET WETBOEK VAN STRAF[REGT],
door
Mr. L. G. GEBEL [...]
Kantonregter te Schiedam
Prijs f 1. 30.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN BE[...]